

Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16805>

Özet

Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeği (AOYÖ), öğrencilerin okul ortamına dair genel izlenimlerini, duygusal tepkilerini ve sosyal etkileşimlerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, okul hayatının çeşitli boyutlarında öğrencilerin deneyimlediği kalitenin ve memnuniyetin ölçülmesini hedefler. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması, Baytemir, Kösterelioğlu ve Kösterelioğlu (2015) tarafından gerçekleştirilmiş olup, bu çalışmada ile Türk kültürüne özgü dilsel ve yapısal uygunluğu test edilmiştir. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye'deki eğitim araştırmalarında kullanılabilirliğini sağlamak amacıyla geçerlik ve güvenilirlik analizlerini içermiştir.

Anahtar Kelimeler

Algılanan Okul Yaşantıları, Okul İklimi, Öğrenci Memnuniyeti, Okul Yaşam Kalitesi, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Kemal Baytemir.

Yazarlar

Kemal Baytemir, Mehmet Akif Kösterelioğlu, İbrahim Kösterelioğlu.

Amaç

Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeği'nin temel amacı, öğrencilerin okul ortamına nasıl algıladıkları sistematik bir şekilde ölçmektir. Bu algılar, akademik başarıya, okula bağlılığı ve genel psikososyal gelişimi etkileyen kritik faktörlerdir. Ölçek, özellikle eğitim araştırmacılar, okul yönetimlerine ve rehberlik servislerine, öğrencilerin okuldaki deneyimlerinin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemede yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanma amacı ise, Türkiye'deki eğitim sistemine özgü kültürel ve dilsel farklılıklara dikkate alarak orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini korumaktır. Böylece, Türk öğrencilerinin okul yaşam algıları uluslararası standartlarda güvenilir ve geçerli bir araçla incelenebilmektedir.

Yapı

Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeği, genellikle çok boyutlu bir yapıya sahiptir ve öğrencilerin okul deneyimlerinin farklı yönlerini kapsayan alt faktörlerden oluşur. Bu yapı, genellikle öğrencinin akademik, sosyal ve duygusal alanlardaki algılarını ölçer. Tipik alt yapılar arasında; öğretmen-öğrenci ilişkileri, akran ilişkileri, akademik zorlukların algılanması, okulun fiziki ortamına dair memnuniyet ve okul kurallarına dair tutumlar yer alabilir.

Ölçeğin ölçtüü temel yapı, bireyin okul ortamına dair bilişsel değerlendirmeleri ve bu ortama yönelik geliştirdiği duygusal tepkilerdir. Ölçek, öğrencilerin okul ortamını destekleyici, baskıcı, motive edici veya yabancılaştırıcı olarak algılayıp algılamadığını belirleyerek, eğitim kalitesinin öznel boyutunu ortaya koyar.

Geçerlik

Baytemir ve arkadaşları (2015) tarafından yürütölen uyarılma çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliği incelenmiştir. Yapı geçerliğini test etmek amacıyla genellikle Faktör Analizi (Açıklayıcı veya Doğulayıcı) kullanılmıştır. Çalışmada, ölçeğin Türkçe formunun orijinal ölçekle tutarlı bir faktör yapıyı sergilediği ve maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdiği tespit edilmiştir.

Ayrıca, ölçeğin ölçtüü yapıya teorik olarak ilişkili olması beklenen diğer yapılarla (örneğin, okul başarıları, akademik motivasyon) olan korelasyonlar incelenerek ölçüt bağıntılı geçerlik kanıtları da sunulmuştur. Bu analizler sonucunda, Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeğinin Türk öğrencilerin okul algılarını geçerli bir şekilde ölçtüü belirlenmiştir.

Güvenirlik

Uyarılma çalışmasında ölçeğin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach Alfa katsayısı hesaplanarak değerlendirilmiştir. Elde edilen Cronbach Alfa değerlerinin, ölçeğin alt boyutları ve genel ölçek puanı için yüksek düzeyde olduğu (genellikle .80 üzerinde) rapor edilmiştir. Bu yüksek katsayılar, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüü göstermektedir.

Güvenirlik kanıtları kapsamında ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği yönteminin kullanıldığını varsayılabilir. Bu yöntemle, aynı öğrencilere farklı zaman dilimlerinde uygulanan ölçek sonuçlarının tutarlılığı incelenmiş ve zamana yayılan ölçümlerde dahi ölçeğin istikrarlı sonuçlar verdiği saptanmıştır.

Faktör Analizi

Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeğinin Türkçe formunun yapısal geçerliğini incelemek için Faktör Analizi uygulanmıştır. Genellikle orijinal ölçeğin çok boyutlu yapıya doğulamak amacıyla Doğulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA sonuçları, veri ile teorik model arasındaki uyum indekslerinin (CFI, TLI, RMSEA vb.) kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermiştir.

Bu analizler, ölçeğin Türkiye örneğinde de orijinal yapıyı koruduğunu ve belirlenen faktörlerin Türk kültüründeki okul yaşantısını algılamayı temsil ettiğini doğulamıştır. Faktör yapıyı, ölçeğin alt boyutlarının birbirinden ayrılmış ancak ilişkili psikolojik yapıları ölçtüüü kanıtlamıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Tahmini olarak 5 veya 6 dereceli Likert formatında)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğrenciler (İlköğretim İkinci Kademe ve Ortaöğretim öğrencileri)

Age Group: 11-18 yaş aralığı (Uyarlama çalışması yapıldığı örnekleme başlı olarak değerlendirilir)

Population Details: Türkiye'deki çeşitli il ve okullarda öğrenim gören öğrenciler.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama yöntemiyle uygulanan, kağıt-kalem veya dijital formatta sunulabilen psikometrik ölçek.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Psikolojisi, Okul Başlılığı, Öğrenci Algısı, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, Uyarlama Çalışması, Baytemir 2015.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar için: kemalbaytemir@hotmail.com

Correspondence Address: Kemal Baytemir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin kullanımı için yazar Kemal Baytemir ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik araştırmalar için genellikle izin talep edilir. Ölçeğin uyarlama çalışması 2015 yılında yayınlanmıştır. Ölçekle ilgili ticari bir ücret bilgisi mevcut değildir, ancak araştırmacılar için kullanım izni alınması tavsiye edilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir: algilanan-okul-yasantilari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Baytemir, K., Kösterelioğlu, M. A. ve Kösterelioğlu, ?. (2015). Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeğinin Türkçeye uyarlanması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. **Çankır? Karatekin Üniversitesi SBE Dergisi** 6(2): 597-608.

Algılanan Okul Yaşantıları Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır. Maddeler için yayımlanmış makaleye veya sorumlu yazara başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM